

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2024
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Caroline Dahl Christensen /Inge Knudstrup Thøgersen
Hold	2q

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fortællinger om syndefald
Titel 2	Grammatik
Titel 3	Dokumentar
Titel 4	SoMe – selvfremstilling i sociale medier
Titel 5	Taler og argumentation
Titel 6	Fra oplysning til romantik og romantisme
Titel 7	Nyhedsjournalistik
Titel 8	Storbyslyrik
Titel 9	Problemer under debat
Titel 10	Digtsamling
Titel 11	Kortfilm
Titel 12	Skriftlighedsgenrer

Titel 1	Fortællinger om Syndefald
Indhold	<p>Mads Rangvind og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 17-20 og s.62-85:</p> <p>1.mosebog: <i>Syndefaldsmyten</i> Mark Twain: <i>Adam og Evas dagbog</i> (uddrag) Mark Twain: <i>Evas dagbog</i> (uddrag), 1905 Karen Blixen: <i>Ringen</i> Anders Bodelsen: "Drivhuset" af <i>Drivhuset</i>, Folkeviser: <i>Lindormen</i></p> <p>Kortfilm: William Rudbeck Lindhardt: <i>Transit</i>, 2015</p> <p>Værklæsning: Stine Pilgaard, <i>Min mor siger</i>, 2012 (1.værk)</p> <p>Supplerende:</p> <p>Søren Vrist Christensen, "Fortæller og synsvinkel", "Folkeviser – dansk litteratur":</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=gF_5N1K1Dak,</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v= mdo-GB29g8</p>
Omfang	Ca. 30 lektioner af 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>At kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fortolkningshypotese ● Analyse ● Fortolkning ● Tema ● Motiv ● Forfatter ● Fortæller ● Upålidelig jeg-fortæller ● Tredjepersonsfortæller ● Synsvinkel (ydre/indre) ● Medsyn ● Bagudsyn ● Intertekstualitet ● Miljøkarakteristik (fysisk/socialt) ● Personkarakteristik (Indre/Ydre)

	<ul style="list-style-type: none"> • Flade personer • Runde personer • Citatteknik • Syndefaldsmyten • Folkeviser (Riddervis/Trylleviser) • Syrebadsteknik • Perspektivering • Værklæsning: Læseteknikker • Skriftlighedsforløb: Redegørelse, personkarakteristik, citatteknik (pointe, citat, kommentar), kreative skriveopgaver.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/forforståelse/fortolkningshypotese/CL-øvelser</p> <p>At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p> <p>At anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed</p> <p>At analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster</p> <p>At demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>

Titel 2	Grammatik
<p>Indhold</p>	<p>Berit Riis Langdahl m.fl: <i>Krydsfelt</i>, s.190-214</p> <p>Forskellige kommateringsopgaver</p> <p>Forskellige ordklasse-opgaver</p> <p>Interaktive grammatikøvelser i i-bogen <i>Styr på sproget</i></p> <p>Sprog.dk og tilhørende undersider, samt eget materiale</p> <p>Rifbjerg "Livet i badeværelset", <i>Konfrontation</i> 1963 (Kanon)</p> <p>Video:</p> <p>Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1</p> <p>Øvelser på sproget.dk:</p> <p>Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1/ovelses-om-ordklasser</p> <p>Oversigter og flere øvelser (Styr på sproget) https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p130</p> <p>Oversigt over ordklasser, inklusive danske og latinske betegnelser.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c712 Øvelse med navneord, tillægsord udsagnsord.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c711 Øvelser med biord og stedord.</p> <p>https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c710 Øvelse med navneord, tillægsord, udsagnsord, biord og stedord.</p> <p>Video:</p> <p>Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1</p> <p>Øvelser på sproget.dk:</p> <p>Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1/ovelses-om-subjekt Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1/ovelses-om-verballed</p>

Oversigter:

<https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c351> Udsagnsled og grundled

<https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c352> Et udsagnsled i flere ord.

<https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c353> Flere udsagnsord i en sætning

<https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c354> Et opdelt udsagnsled

Video:

Objekt: <https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1>

Øvelser på sproget.dk:

Objekt: <https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1/ovelser-om-objekt>

Word-filen:

”Øvelser til indirekte og direkte objekt”

Sætningsopbygning: <https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=196&L=0>

Danskfaget: Sproglig analyse af forskellige hjemmesider og forskellige uddannel-sesinstitutioners hjemmesidetekst, fx:

<https://politi.dk/politiskolen/politiets-basisuddannelse>

<https://www.via.dk/uddannelser/paedagogik-og-laering/paedagog>

<https://bachelor.au.dk/kemiteknologi/>

(Professionsrettet værk)

Omfang	Ca 10 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordklasser (og semantik) • Funktionsanalyse (og syntaks) • Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) • Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser <p>Større skriftlig robusthed, fokus på ordklassernes vigtighed, sætningsanalyse, kommatering</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Hands-on – øvelser, øvelser, øvelser – i-bogstests og alm skriveøvelser. Grammatisk sikkerhed Udtrykke sig korrekt og præcist Sprogets funktion og variation Sproglig analyse/fortolkning/vurdering - fx karakterisere ordvalg Semantisk og pragmatisk tilgang til sprog Professionsrettet værk</p>

Titel 3	Dokumentar
Indhold	<p><i>Den iscenesatte virkelighed</i>: Fakta- og fiktionskoder, ibog, p126, p127, p157) <i>Den iscenesatte virkelighed</i>: Om filmiske virkemidler, ibog p.161-174 <i>Den iscenesatte virkelighed</i> – om iscenesættelse: TV!TV!TV! – den iscenesatte tv-virkelighed (afsnit 24, DR 2011) <i>Dox</i>: ”Definition, autenticitetsmarkører og etik”, s.16-26 <i>Krydsfelt</i>: Om dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret, s.298-300 <i>Krydsfelt</i>: Om fortælleformer: Den poetiske, den interaktive, den observerende og den autoritative, s.300-301. Anne Bech-Danielsen: ”Alt er iscenesat i sådan en film”, <i>Politiken</i>, 10.02.22 Kristian Villesen: ”I dokumentarfilm må man mere”, <i>Information</i>, 07.11.13 Claus Christensen: ”Politiker ønsker varedeklaration for film”, <i>Filmmagasinet Ekko</i>, 15.02.22</p> <p>Kernetekster: Christian Sønderby Jepsen: <i>Testamentet</i>, 2011, Filmcentralen (medieværk) DR 2017: <i>Børnene på psyk</i>, afsnit 1, (CFU: 00.00-04.17) Karsten Kjær: <i>De forbandede tegninger</i>, 2007 DR 2012: <i>Fattige danske børn – Den usynlige arv</i>, (CFU: 00:00-03.50) Lars Engels: <i>Natlager på Vesterbro</i>, 1990 (00:00-06:00) TV2: <i>Plekehjemmene bag facaden</i>, 2020 (00:00-06:11) René Sascha Johannsen: <i>7 år med Lukas Graham</i>, 2020 (CFU: 00:00-03:50) Jesper Dahlgaard: <i>Kandis for livet</i>, 2022, trailer, https://www.youtube.com/watch?v=9W5dH_SthWw</p>
Omfang	Ca 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar • Fakta- og fiktionskoder • Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamerabevægelse, lys og lyd, klipping. • Dramaturgi og dramaturgiske modeller • Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende • Autenticitetsmarkører og etik • Iscenesættelse, troværdighed og autenticitet <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.

	<ul style="list-style-type: none"> • analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, skriftlige øvelser, fremlæggelser, projektarbejde, dokumentaranalyse

Titel 4	SoMe – selvfremstilling i sociale medier
Indhold	<p>Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: "Perspektiver i dansk", Dansk lærerforenings for-lag (2018) (s. 86 – 89, 94 – 95, 98 – 103)</p> <p>Hougaard, Tina Thode m.fl. "Sprog I sociale medier", Dansk lærerforenings forlag(2018) s. 57 – 73.</p> <p>Eric, Casper: "Jeg har en samtale" fra 7/11 (2014)</p> <p>Bjerre, Kasper: 2 digte fra "Svovl" (2016)</p> <p>Forskellige YouTube-klip, bl.a. Jannik Rundholdt til <i>Guldtuben 2017</i> https://www.youtube.com/watch?v=GgVfAF_2Oco</p> <p>Kampagnefilmen: <i>Uploaded</i> https://www.medieraadet.dk/medieraadet/digitaldannelse/foraelde-som-digitale-rollemodeller</p> <p>Fie Laursen: <i>Min ærlighed</i>, YouTube-klip (18 min)</p> <p>DR3: <i>100 falske forelskelser</i>, 2021, 4 afsnit a 30 minutter https://www.dr.dk/drtv/serie/100-falske-forelskelser_229256</p> <p>Lotte Thorsen: "De unge dropper hjerter og tommelfingre..", <i>Politiken</i>, 04.01.21 https://politiken.dk/kultur/medier/art8024490/%C2%BBEj-okay-jeq-bruger-kun-s%C3%A5dan-der-emojis-n%C3%A5r-jeq-skriver-med-min-mor.-Oq-min-chef%C2%AB</p> <p>Herudover diverse blogs og hjemmesider</p>
Omfang	Ca 22 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Vigtige begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personlig branding • Det retoriske pentagram • Frontstage, backstage, middel region • Hashtags • Face, facetrusler, facework • Leech høflighedsprincipper • Grice samarbejdsprincipper • Sproghandling (Samtalestrukturerende, informerende, Følelses- og holdningsudtrykkende, Handlingsregulerende) • Tegnsætning: Kommunikative tegn, Pragmatiske tegn <p>Her arbejdes metodisk med:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikationsanalyse • analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sam-menhænge • produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge. • kendskab til remediering. • litteraturanalyse og -fortolkning • arbejde med tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sproglig analyse, fortolkning og vurdering <ul style="list-style-type: none"> - Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelfor-mer og argumentation - kommunikationsanalyse analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sam-menhænge - produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge. - kendskab til remediering. - litteraturanalyse og -fortolkning • arbejde med tekster gennem kreative arbejdsprocesser.

Titel 5	Taler og argumentation
Indhold	<p><i>Perspektiver i dansk</i>: Kapitel 5 – ”Taler i en terrortid”: s. 115-119: Ciceros pentagram, appelformer, den retoriske fisk s. 121-124: Stilistiske figurer (gentagelse, triade, anafor, allitteration osv.)</p> <p>Kapitel 6 – ”Argumenter for forandring”: s. 145-155 (+ evt. øvelserne 157-161): Toulmin, appelformer, argumentationstyper og -greb.</p> <p>Søren Vrist Christensen: ”Appelformer”, ”Retoriske virkemidler”, ”Toulmins argumentationsmodel”, https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc https://www.youtube.com/watch?v=AlJZj04rvS8 https://www.youtube.com/watch?v=35bgJ90khEA</p> <p>Kernetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poul Nyrup Rasmussen: ”Tale ved SID’s kongres” (antologi <i>Perspektiver i dansk</i>) • Greta Thunberg: ”Tale ved klimamarchen 2019” https://dansketales.dk/tale/greta-thunbergs-tale-ved-klimamarchen-2019-oversaettelse/ • Kronprins Frederiks: ”Tale til Mary ved deres bryllup”, 2004, https://www.youtube.com/watch?v=vHr_L5v666s • <i>Nature is Speaking</i>: https://www.conservation.org/nature-is-speaking • Antoine Leiris: ”I får ikke mit had” og ”Brev til Melvil” i <i>Perspektiver i dansk – antologien</i> • Christians tale I <i>Festen</i> • Birgitte Nyborgs tale I <i>Borgen</i>, https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc • Ludvig Holberg: ”Fordærvet smag i kærlighed”, Epistel 89 (kanon)
Omfang	18 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mundtlighed • Kendskab til terminologi inden for retorik og argumentation • Anvendelse af terminologi i praksis i analyse af taler og argumenterende tekster <p>Fagbegreber i spil: Talegenrer Ciceros pentagram (kommunikationssituation) Appelformer Stilistiske figurer Toulmins argumentationsmodel (udvidet)</p> <p>Formidlingsmæssige opgaver som opøver elevernes mundtlige kompetencer</p> <p>Eleven skal kunne skelne mellem forskellige mundtlige genrer, såsom lejlighedstaler, politiske taler, oplæg og fortælling.</p> <p>Eleven skal kunne genkende og bruge appelformerne i en tale.</p> <p>Eleven skal kunne planlægge og udføre et mundtligt oplæg.</p> <p>Eleven skal kunne benytte sig af Ciceros pentagram i en analyse af eller en forberedelse til en tale.</p>

Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde/individuel taleskrivning og mundtlig præsentation af tale</p> <p>Det sproglige perspektiv med mulighed for kobling til litteratur- og medieperspektiver. Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appellformer og argumentation</p> <p>Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund</p> <p>At kunne anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed</p> <p>At kunne anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. At kunne analysere og vurdere teksters kommunikative betydning</p> <p>At kunne demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag</p> <p>At kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>
-----------------------------------	---

Titel 6	Fra oplysning til romantik og romantisme
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Oplysningstiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "1720-1800: Oplysningstiden" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, https://litthist.systeme.dk/?id=123 • Herunder overskrifterne: "Oplysningstidens samfund: ny borgerlig offentlighed", "Livssyn", "Skrivestil og sprog", "Oplysningstidens genrer". • Nikolaj Arcel: <i>En kongelig affære</i>, 2012 <p>Universalromantik og Nyplatonisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "1800-1870: Romantikken" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, https://litthist.systeme.dk/?id=124 Herunder overskrifterne: "Romantikens samfund: fra enevælde til demokrati", "Nyplatonisme og Schack Staffeldt", "Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen", "Den religiøse digtning og N.F.S. Grundtvig". • Pocahontas: "Vindens farver", musikvideo: https://www.youtube.com/watch?v=BEedBuld76E • Schack Staffeldt: "Indvielsen", 1804 • H.C. Andersen: "Klokken", 1845 (kanon) <p>Nationalromantikken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Nationalromantikken i Danmark" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, https://litthist.systeme.dk/?id=162 • N.F.S. Grundtvig: <i>Danmarks Trøst</i>, 1820 (kanon) • Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt Land</i>, 1819 (kanon) • H.C. Andersen: <i>I Danmark er jeg født</i>, 1850 <p>Biedermeier og poetisk realisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Biedermeier og poetisk realisme" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, https://litthist.systeme.dk/index.php?id=164#c423 • Johan Krohn: <i>Peters Jul</i>, 1870 • St. St. Blicher: <i>Sildig Opvaagnen</i> <p>Romantisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • "1800-1870: Romantikken" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, overskriften: "Romantisme" https://litthist.systeme.dk/?id=165 • H.C. Andersen: <i>Skyggen</i>, 1847 • Edgar Allan Poe: <i>Den sorte kat</i>, 1841 • Darren Aronofsky: <i>Black Swan</i>, 2011 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes Ewald: "Kong Christian stod ved højen Mast", 1779 • H.C. Andersen: "I Danmark er jeg født", 1850 (Kanon) • Isam B: "I Danmark er jeg født", (moderne fortolkning), 2012 • Shu-bi-dua: "Se solen stiger op over bilkirkegården"/"Danmark", 1978 • John Mogensen: "Der er noget galt i Danmark"

	<ul style="list-style-type: none"> • Natasja, "Giv mig Danmark tilbage", 2007 • Romantikken og Universalromantikken, Søren Vrist Christensen, https://www.youtube.com/watch?v=Dc0ID6CxFnc • Nyplatonisme – dansk litteratur, Søren Vrist Christensen, https://www.youtube.com/watch?v=PKRHpeFuCCc&t=902s • Nationalromantikken – dansk litteratur, Søren Vrist Christensen, https://www.youtube.com/watch?v=OB4tZm7hlp0 • Biedermeier – dansk litteratur, Søren Vrist Christensen, https://www.youtube.com/watch?v=XDFb3R7U714 • Romantisme – dansk litteratur, Søren Vrist Christensen: https://www.youtube.com/watch?v=1iVxpqKSObs&t=15s
Omfang	30 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Læsning af kanonforfattere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodens kendetegn og livssyn. At litteraturens strømninger er en reaktion på hinanden. • Skærping af tekstanalytiske kompetencer: Analyse og fortolkning af prosa og lyrik samt perspektivering til nyere tekster • Dualisme • Idealisme • Panteisme • Organismetanken • Biedermeier • Nationalromantik • Universalromantik • Nyplatonisme • Romantisme • Øget sproglig opmærksomhed ved nærlæsninger • Dobbeltgænger motivet i litteratur • Remediering og perspektiveringens vigtighed
Væsentligste arbejdsformer	<p>Teams-undervisning, Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning, fremlæggelse, selvstændigt arbejde, CL-øvelser.</p> <p>Mundtligt fremlæggelse.</p>

Titel 7	Nyhedsjournalistik
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Håndbog til dansk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Avistyper", https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c668 • "De 5 nyhedskriterier", https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c675 • "Layout", https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c1286 <p>Perspektiver i dansk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Nyhedstrekanten", https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=234#c901 • "Nyhedskriterier", https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=234#c907 • "Nyhedsgenrer – information- og opinionsgenre", https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=235#c918 • "Fra vinkling til fake news", https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=238 • "Nyhedssatire – er det kun for sjov?", https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=239 <p>Artikler til brug i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BT: "Fra drøm til mareridt", 21.10.2013 • Berlingske: "Migrantstrømmen til Grækenland vokser", 30.10.2019 • Børsen: "Prisvinder sender racisme-anklagermod Mette F. i takketale", 30.10.2019 • Ekstra Bladet: "Folk fik arme og ben kørt af", 08.04.2017 • Kristeligt Dagblad: "Stor medfølelse med svenskerne", 08.04.17 • Politiken: "Vor tids 11. september kører på fire hjul", 04.08.17 • Weekendavisen: "Bruderov", skrevet af Hanne Mølby Henriksen fra bogen <i>Den journalistiske fortælling</i> af Søren Boy Skjold. 26.08.05 • Jyllands-Posten: "Som om solen kom for tæt på", 05.11.2004 • BT: "Fyrværkeri-katastrofen: Et ragnarok af eksploderende fyrværkeri", 04.11.2004 • DR: TV!TV!TV!: "Breaking news", 17.05.16
Omfang	30 moduler á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt. • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund. • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber

	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes. <p>Begreber i spil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedstrekanten • Avistyper • Nyhedskriterier (AVISK + 6. Nyhedskriterie: "Eksklusivitet") • Avisens layout • Nyhedsgenrer: Informationsgenre, opinionsgenrer og fortællende journalistik • Minerva-modellen • Vinkling og objektivitet • Nyhedssatire • Fake news/clickbaits. • Fortællende journalistik (3 moduler) <ul style="list-style-type: none"> ○ Den tredje fortællemåde ○ Scenisk fremstilling ○ Indre/ydre synsvinkel ○ Suspense ○ Journalistens rolle
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning, selvstændigt arbejde, CL-øvelser.

Titel 8	Storbyslyrik
Indhold	<p>Kernestof: Storby: Birgitte Tindbæk, 'Storbyen i litteraturen', Ekspressionisme https://faktalink.dk/titelliste/eksp https://bl.systime.dk/?id=212</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tom Kristensen, 'Det Blomstrende Slagsmål' (1920) ○ Tom Kristensen, 'Nat i Berlin', (1921) <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=2713 ○ <p>1980'er lyrik</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Michael Strunge <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litthist.systime.dk/?id=177&L=0 ○ https://litthist.systime.dk/?id=272&L=590#c1259 ○ ○ Michael Strunge, 'Kontrol' ○ Michael Strunge, 'Livets Hastighed' (1975) <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litteraturengeneveje.systime.dk/?id=230&L=0 ○ Michael Strunge, 'Natmaskinen' <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litthist.systime.dk/?id=272&L=590 ○ https://litthist.systime.dk/?id=272 ○ Michael Strunge, 'Den hæslige by' <p>Skriftlig aflevering om 'Nat i Berlin' og 'Den hæslige by'</p> <p>Supplerende stof: Poul Krebs og Bro sætter musik til 'Livets hastighed' i udsendelsen 'Helt lyrisk' DR (2019): https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=011911142100</p> <p>Om sproglige analyse: https://hbdansk.systime.dk/?id=203 https://hbdansk.systime.dk/?id=199 https://textanalyse.systime.dk/index.php?id=4725 https://litthist.systime.dk/?id=198 https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=197#c568</p>
Omfang	14 lektioner á 45 minutter

Særlige fokus-punkter	Begreber: Neologismer Troper Sproglige figurer (gentagelses-, modsætnings- og dramatiske figurer) Brugslyrik/ centrallyrik Bunden/ ubunden form Semantiske felter Høj stil/ lav stil Skriftsprog/ talesprog Verber (handleverber, sanseverber...) Modernitetserfaringen Punk Fremmedgørelse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning, fremlæggelse, selvstændigt arbejde, CL-øvelser. Skriftlig formidling.

Titel 9	Problemer under debat
Indhold	<p>Det moderne gennembrud, Det folkelige gennembrud, socialrealisme</p> <p><u>Det moderne gennembrud</u></p> <p><i>Kernestof:</i></p> <p>Litteraturen på langs og tværs, ibog (43s):</p> <p>1870-1890: Det moderne gennembrud: https://litthist.systime.dk/index.php?id=125</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det moderne gennembruds samfund • https://litthist.systime.dk/index.php?id=138 • Livssyn og syn på litteraturen • https://litthist.systime.dk/?id=p139 • Det moderne gennembruds temaer: Køn, klasse og kirke • https://litthist.systime.dk/?id=p142 • Realisme, naturalisme og impressionisme som skrivestil: • https://litthist.systime.dk/?id=p140 <p>Litteraturteoretisk strømning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Georg Brandes Indledning til Hovedstrømninger: Emigrantlitteraturen, Falkenstjerne s.106-109, Georg Brandes (4s) <p>Realisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pontoppidan, <i>Naadsensbrød</i>, 1887, Falkenstjerne, s. 155-160 (5s) • Uddrag af Lykke Per (1s) • Om Pontoppidan og <i>Naadsensbrød</i>: Litteraturen på langs og tværs: https://litthist.systime.dk/?id=p256 (8s) • Se Bille August 'LykkePer', 2018 <p>Impressionisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herman Bang, <i>Frøkenen</i>, 1883, Falkenstjerne, s. 191-195 (4s) • Køn: https://litthist.systime.dk/index.php?id=142 • Skrivestil og sprog: https://litthist.systime.dk/index.php?id=140 • Malerier af Monet <p>Sædelighedsfejden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amalie Skram, <i>Constance Ring</i>, 1885, uddrag, (Samtalen med Pastoren) (3s) • https://litthist.systime.dk/index.php?id=142#c293 <p>Naturalisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henrik Ibsen, <i>Et Dukkehjem</i>, 1879, (75s) (Værklæsning 5) • https://www.ibsen.uio.no/DRVIT_Du%7CDuht.xhtml • om Henrik Ibsen og <i>Et Dukkehjem</i> (1s): • https://litthist.systime.dk/?id=c295&L=0 • Det naturalistiske dagligstuedrama (2s): • https://litthist.systime.dk/index.php?id=211 • Ragnar Arntzen, <i>Drama, form og spænding</i>, in Henrik Ibsen, Words2you, s.292-296 (4s) på norsk. <p>Malerier (3s):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brendekilde 'Udslidt' • Richard Berg, 'En sommeraften'

- Erik Henningsen - Sat ud, 1892
- Erik Henningsen, "Summum jus, summa injuria, Barnemordet", 1886
- Claude Monet, Solopgang (Soleil levant, 1872)

Det folkelige gennembrud:

Socialrealisme:

- Nexø. *Sevilla*, 1903 (s) (Det grønne bord)
- Jeppe Aakjær, Jens Vejmand, 1905

Eksistentialisme:

Litteraturen på langs og tværs (39s):

1890-2000: Modernisme og realisme:

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=126>

Det moderne samfund

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=169>

Tidlig modernisme, Johannes V Jensen, første verdenskrig og ekspressionisme og futurisme:

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=171>

Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945):

<https://litthist.systime.dk/index.php?id=172>

Eksistentialisme

1930erne realisme: Tove Ditlevsen: Om tiden og TD:

<https://litthist.systime.dk/?id=172#c479>

Om TD: <https://danskeforfattere.systime.dk/?id=1061>

Det futuristiske manifest, Marinetti, 1909 (oversat litteratur) (3s)

Emil Bønnelycke, *Aarhundredet*, 1918 (2s)

Figurdigte:

Emil Bønnelycke, *New York*, 1917 (figurdigt) (1s)

G. Apollinaire, *Den dolkede due og springvandet*, 1918 (figurdigt) (1s)

F. Marinetti, *Om aftenen i sin seng genlæste hun brevet fra sin artillerist ved fronten*, 1917 (figurdigt) (1s)

Malerier (3s):

Russolo, *En bils dynamik*, 1913

Boccioni, *Sindstilstande I: Afsked*, 1911

Bruitisme: Russolo, *En bys opvågning*" (1913)

Kernetekster

Martin A Hansen Indledningen til *Løgneren*

Seeberg, *Braget*, 1962 (3s)

Tove Ditlevsen 'GIFT' (uddrag kap. 2), 1971

K som klima:

<https://klimalitteratur.systime.dk/?id=134&L=0>

Thorkild Bjørnvig, "Skovene" fra digtsamlingen *Epimetheus – miljødigte 1980-90* (1990)

<https://klimalitteratur.systime.dk/?id=134#c534>

Supplerende:

	https://www.zetland.dk/historie/se6XIP7g-aegXAYg6-bc651
Omfang	30 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Futurisme Ekspressionisme Eksistentialisme Folkelige gennembrud Klimalitteratur</p> <p>Novellen som genre - novelleanalyse Lyrik som genre – lyrikanalyse Dramet som genre - dramaanalyse</p> <p>Samspil mellem samfundsforhold og litteratur</p> <p>Faglige mål</p> <p>Sproglige perspektiver Litterære perspektiver Mediemæssige perspektiver</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Teams-undervisning, Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning, fremlæggelse, selvstændigt arbejde, CL-øvelser.</p> <p>Mundtligt fremlæggelse.</p>

Titel 10	Kortfilm
Indhold	<p><i>Faglige forbindelser i dansk</i> (s.142-143), Solveig Bennike m.fl. Dansk lærerforeningens forlag 2005. +Lærernoter (4s)</p> <p>Shorts Granild, Dorte og Mette https://shorts.systime.dk/?id=145#c340 https://shorts.systime.dk/?id=145</p> <p>Det lille plot: <i>Det sorte hul</i> https://filmcentralen.dk/alle/film/det-sorte-hul <i>Bliv hjemme</i> (kampagnefilm): https://www.youtube.com/watch?v=bBu1xNfXO8E (2s)</p> <p>Tre typer: Den klassiske, den eksperimenterende og slice of life</p> <p>Kortfilm: <i>Lovefield</i>: https://www.youtube.com/watch?v=coWxYLuk3Sk (15s) Ivalu (CFU) Pistol Fantasia, Nikki Teemu (2016): Fantasy by teemu nikki (youtube.com) Color Me, Martin de Thurah (2020): COLOR ME on Vimeo I Follow You, Jonatan Etzler (2015): Short film on social media stalking "I follow you" - by Jonatan Etzler (youtube.com) Papa: Canal+ : Papa? (youtube.com)</p> <p>Remedieringseksempel Kortfilm: <i>De naaede Færgen</i> af TH Dreyer (1948) (2s): https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/de-naede-faergen</p> <p>Johannes V. Jensen Naaede de Færgen? (kanon): (1s) https://textanalyse.systime.dk/index.php?id=5271&L=0</p> <p>Produktion af tegneserier (alene eller i grupper) - efter selvvalgt kortfilm</p> <p>Supplerende om kortfilm: https://www.youtube.com/watch?v=5D5RPP1chl</p>
Omfang	18 lektioner á 45 minutter

Særlige fokus-punkter	Kortfilmen som genre, fortællere, dramaturgi, Richard Raskins 7 parametre, filmiske virkemidler og deres effekt Kortfilmens typer: Klassisk, eksperimenterende og slice of life Tre vigtigste elementer: Unity, karakterer og slutning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning,

Titel 11	Digtsamling (selvvalgt)																																		
Indhold	<p>Eleverne læser selvvalgt digtsamling Arbejde med sproglig lyrikanalyse Hvad er en paratekst Analyse med afsæt i litterærperiode/ og eller det typiske for forfatteren</p> <p>Produkt: Lydoptagelse af din analyse (det er individuelt) 5-10 min</p> <p>Lyrikanalyse</p> <p>https://litthist.systeme.dk/?id=198</p> <p>https://textanalyse.systeme.dk/?id=4848</p> <p>Værklæsning 6: En digtsamling</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Elev</th> <th>Digtsamling</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Line</td> <td>Halfdans ABC</td> </tr> <tr> <td>Kathrine</td> <td>Ditlevsen Pigesind/ kvindesind</td> </tr> <tr> <td>Silje</td> <td>Yahya Hassan 1</td> </tr> <tr> <td>Amalie</td> <td>Halfdans ABC</td> </tr> <tr> <td>Sisse</td> <td>Elske eller ikke elske, Benny Andersen</td> </tr> <tr> <td>Sabina</td> <td>Yahya Hassan 1</td> </tr> <tr> <td>Josefine</td> <td>Rahim (Drømmene maler virkeligheden)</td> </tr> <tr> <td>Hallie</td> <td>Rahim (Drømmene maler virkeligheden)</td> </tr> <tr> <td>Freja</td> <td>Helle Bengtsson 'Under et lag af muld'</td> </tr> <tr> <td>Andrea</td> <td>Yahya Hassan 1</td> </tr> <tr> <td>Emma</td> <td>Yahya Hassan 1</td> </tr> <tr> <td>Sofie</td> <td>Yahya Hassan 1</td> </tr> <tr> <td>Julie</td> <td>Ditlevsen Pigesind/ kvindesind</td> </tr> <tr> <td>Laura</td> <td>Rahim (Drømmene maler virkeligheden)</td> </tr> <tr> <td>Cecilie</td> <td>Yahya Hassan 2</td> </tr> <tr> <td>Marius</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Elev	Digtsamling	Line	Halfdans ABC	Kathrine	Ditlevsen Pigesind/ kvindesind	Silje	Yahya Hassan 1	Amalie	Halfdans ABC	Sisse	Elske eller ikke elske, Benny Andersen	Sabina	Yahya Hassan 1	Josefine	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)	Hallie	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)	Freja	Helle Bengtsson 'Under et lag af muld'	Andrea	Yahya Hassan 1	Emma	Yahya Hassan 1	Sofie	Yahya Hassan 1	Julie	Ditlevsen Pigesind/ kvindesind	Laura	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)	Cecilie	Yahya Hassan 2	Marius	
Elev	Digtsamling																																		
Line	Halfdans ABC																																		
Kathrine	Ditlevsen Pigesind/ kvindesind																																		
Silje	Yahya Hassan 1																																		
Amalie	Halfdans ABC																																		
Sisse	Elske eller ikke elske, Benny Andersen																																		
Sabina	Yahya Hassan 1																																		
Josefine	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)																																		
Hallie	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)																																		
Freja	Helle Bengtsson 'Under et lag af muld'																																		
Andrea	Yahya Hassan 1																																		
Emma	Yahya Hassan 1																																		
Sofie	Yahya Hassan 1																																		
Julie	Ditlevsen Pigesind/ kvindesind																																		
Laura	Rahim (Drømmene maler virkeligheden)																																		
Cecilie	Yahya Hassan 2																																		
Marius																																			

	Mikkel	Yahya Hassan 1	
	Meinar	Michael Strunge's "Nigger 1 og Nigger 2"	
	Andreas	Institutionaliseret af Haidar Ansari	
	Kasper	Nsoni	
	Frederik	Michael Strunge's "Nigger 1 og Nigger 2".	
	Sebastian	Nsoni	
	Caroline	Yahya Hassan 1	
	Maja	Nordbrandt 100 digte	
Omfang	4 lektioner á 45 minutter (+ fordybelsestid)		
Særlige fokus-punkter	Analysemetoder: Sprogliganalyse/ stilistik Litterær analyse Se sammenhænge mellem form – indhold – samfund -periode Mundtlighed Lave talepapir til mundtlig aflevering		
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussion, individuelt arbejde, gruppearbejde, individuel læsning,, selvstændigt arbejde. Mundtligt fremlæggelse: Lydaflevering		

Titel 12	Skriftlig fremstilling
Indhold	Gennemgang af de to skriftlige genrer: <ul style="list-style-type: none"> - Den analyserende artikel (15s) - Den debatterende artikel (15s)
Omfang	Tid: 4 x 90 min Sider: 30s
Særlige fokuspunkter	Stilgenrerne Hvad er en artikel?
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt-, pararbejde